

Sygn. akt: I C 704/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR del. Tomasz Cichocki
Protokolant:	p. o. sekr. sądowy Natalia Anielska

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2015 r. w Olsztynie,

na rozprawie,

sprawy z powództwa A. C.

przeciwko Towarzystwu (...) w W.

o zapłatę i ustalenie

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...)

z siedzibą w W. na rzecz powódki A. C. kwotę 125.000 (sto dwadzieścia pięć tysięcy) złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 3 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w części dotyczącej ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość;

III. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...)

z siedzibą w W. na rzecz powódki A. C. kwotę (...) (sześć tysięcy sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Olsztynie kwotę 4.574,20 zł (cztery tysiące pięćset siedemdziesiąt cztery złote dwadzieścia groszy) tytułem kosztów sądowych, od których uiszczenia powódka była zwolniona.

Sygn. akt I C 704/13

UZASADNIENIE

Powódka A. C. wniosła o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na swoją rzecz kwoty 125.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia (...) do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez nią w następstwie wypadku komunikacyjnego z dnia (...). Ponadto powódka domagała się ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki tego wypadku oraz zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego żądania powódka wskazała, że w dniu (...) w miejscowości L. uczestniczyła w wypadku komunikacyjnym, który spowodowany został przez A. S. (1), kierującego samochodem osobowym, ubezpieczonym

w zakresie odpowiedzialności cywilnej OC u pozwanego ubezpieczyciela, a który to ubezpieczyciel na skutek złożonego przez nią wniosku przyznał jej zadośćuczynienie w wysokości 10.000 zł i kolejno 5.000 zł, a następnie zaliczkę na odszkodowanie w kwocie 5.000 zł, odmawiając wypłacenia należności w wyższej wysokości. Tymczasem zdaniem powódki, doznane przez nią w następstwie zdarzenia obrażenia ciała, w tym złamanie kości oczodołu wymagające leczenia operacyjnego i rekonstrukcji oczodołu poprzez wstawienie tytanowego implantu oraz skutkujące wystąpieniem u niej trwałego uszczerbku na zdrowiu, a także odczuwalne w związku z tym ból i cierpienie, uzasadniają przyznanie jej zadośćuczynienia w żądanej obecnie wysokości. Zdaniem powódki tylko żadna przez nią kwota 125.000 zł pozwoli zrekompensować jej utracone zdrowie i oszczędzenie oraz łączące się z tym cierpienie oraz dolegliwości fizyczne i psychiczne.

Powódka podniosła również, iż doznany przez nią w następstwie wypadku uraz głowy, a przede wszystkim narządu wzroku, wskazują na możliwość wystąpienia również w przyszłości negatywnych konsekwencji zdarzenia, a co z kolei uzasadnia ustalenie odpowiedzialności pozwanego ubezpieczyciela na przyszłość.

Pozwany Towarzystwo (...) z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów postępowania sądowego.

Pozwany zakwestionował roszczenie powódki, zarówno co do samej zasady, jak i co do jego wysokości, stojąc na stanowisku, iż wypłacona przez niego dotąd powódce kwota 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę jest w pełni adekwatna do doznanej przez nią krzywdy i w pełni uwzględnia jej rozmiar. Poza tym, w ocenie pozwanego, powódka nie ma interesu prawnego w ustaleniu jego odpowiedzialności za skutki wypadku komunikacyjnego na przyszłość, a to z uwagi na treść art. 442¹ kc.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu (...) około godziny 10:25 powódka A. C., jadąc jako pasażerka samochodu osobowego marki V. (...)o nr rej. (...)drogą krajową nr (...)w pobliżu miejscowości L., gm. O., uczestniczyła w wypadku komunikacyjnym, którego sprawcą był A. S. (1), kierujący samochodem osobowym marki N. (...)o nr rej. (...). A. S. (1)nie zachował należytej ostrożności i zaniechał obserwacji sytuacji na drodze, w konsekwencji czego zjechał na przeciwległy pas ruchu doprowadzając do zderzenia z jadącym prawidłowo samochodem marki V. (...)o nr rej. (...), którym podróżowała powódka, a który to pojazd zderzył się następnie z samochodem osobowym marki C.o nr rej. (...).

Wyrokiem Sądu Rejonowego w (...)z dnia (...)w sprawie (...)A. S. (1)skazany został za czyn z art. 177 § 2 kk na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat. Ponadto orzeczono wobec niego środek karny w postaci nawiązki na rzecz pokrzywdzonej A. C.w kwocie 4000 zł. Powyższy wyrok uprawomocnił się w dniu (...)

(bezsporne , wyrok SR w (...)w sprawie (...) – akta sprawy II K 410/13 k. 191-191v)

W chwili zdarzenia samochód, którym poruszał się sprawca wypadku komunikacyjnego – A. S. (1) ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej OC posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego ubezpieczyciela, tj. w Towarzystwie (...) z siedzibą w W. - nr polisy (...).

(bezsporne, akta postępowania szkodowego nr OS/45/13, (...)D./12)

Bezpośrednio po zdarzeniu z dnia (...) powódka A. C.przewieziona została do Miejskiego Szpitala (...)w O.na Oddział Okulistyki, gdzie wykonano u niej zabieg szycia skóry powiek lewego oka, lewego policzka, brody oraz czoła. Usunięto jej także z ran ciała obce w postaci fragmentów szkła i tapicerki. Wymieniona opuściła szpital następnego dnia po zdarzeniu.

W następstwie wypadku komunikacyjnego z dnia (...) powódka A. C.doznała złamania ściany dolnej oczodołu, z przemieszczeniem się odłamów kostnych w obręb zatoki szczękowej lewej, a także rany ciętej powieki oka lewego,

czoła, lewego policzka, brody i szyi, krwiaka okolicy lewego oka i rany tej okolicy oraz licznych otarć naskórka na twarzy, śladów po pasie bezpieczeństwa na klatce piersiowej oraz zasinienia i bolesności przedniej powierzchni prawego podudzia.

Przez wiele dni po wypadku powódka leżała w łóżku i nie opuszczała domu, przede wszystkim z uwagi na odczuwany ból, zwłaszcza okolic twarzoczaszki. Szczególną trudność sprawiało jej przyjmowanie posiłków, albowiem miała duże problemy z przegryzaniem i połykaniem, co z kolei wymagało specjalnego przygotowywania i rozdrabniania jedzenia. A. C. przez wiele dni potrzebowała również pomocy innych osób w wykonywaniu czynności samoobsługowych, w tym przede wszystkim czynności związanych z utrzymaniem codziennej higieny.

(**dowód:** zeznania świadka M. C. - rozprawa z dn. 14.03.2014 r. – k. 109)

W okresie od dnia (...)powódka była hospitalizowana w Oddziale (...)Szczękowo-Twarzowej Wojewódzkiego (...)w O., gdzie w badaniu TK potwierdzono u niej złamanie dolnej ściany oczodołu lewego z przerwaniem ściany górnej zatoki szczękowej lewej i wklinowaniem mięśnia prostego przyśrodkowego oka lewego, tkanki tłuszczowej pozaoczodołowej oraz wysunięto przypuszczenie uszkodzenia nerwu wzrokowego. W dniu (...) powódka przeszła zabieg operacyjny polegający na rekonstrukcji lewego oczodołu, poprzez wstawienie tytanowego implantu. Wykonano u niej także dekompresję struktur oczodołu. A. C. przebywała w szpitalu przez okres 5 dni. Od czasu przebytego zabiegu operacyjnego stan zdrowia oraz wygląd powódki nie uległy istotnym zmianom.

Obrażenia, jakich doznała A. C. w następstwie wypadku komunikacyjnego z dnia (...) stanowią ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci licznych i szpecących blizn. Jej lewy policzek jest drętwy, drętwieniu uległy również lewa połowa nosa oraz wargi górnej. Powódka do chwili obecnej zgłasza liczne i częste dolegliwości bólowe lewej zatoki szczękowej, które nasilają się podczas zmiany pogody lub ciśnienia atmosferycznego, co wymaga częstego przyjmowania leków przeciwbólowych. Doznany przez powódkę uraz, przy uwzględnieniu rozmiarów blizn i zaburzeń funkcji tkanek, zakwalifikowany został przez biegłego z zakresu chirurgii stomatologicznej na 20% trwałego uszczerbku na zdrowiu, natomiast uraz spowodowany złamaniem szczęki, aktualnie bez zaburzeń czynności stawu skroniowo-żuchwowego, na 5% trwałego uszczerbku na zdrowiu.

(**dowód:** opinia biegłego chirurga stomatologa Marka K. H. k. 149-150)

Na twarzy powódki widoczne są nadal drobne blizny pourazowe w okolicy lewego policzka, brody i szyi – zagojone, bez cech oszpecenia, a poniżej lewego oczodołu blizna szpecącą z zaciągnięciem skóry. Okolica dolnej krawędzi lewego oczodołu powódki jest zniekształcona. Doznany przez powódkę uraz twarzy wymagający leczenia operacyjnego spowodował uszkodzenie u niej nerwów czaszkowych – II, III i V po stronie lewej. Według opinii biegłego neurologa uszkodzenie gałęzi V2 nerwu trójdzielnego lewego powoduje 10% trwałego uszczerbku na zdrowiu, częściowe uszkodzenie nerwu okoruchowego lewego 10% trwałego uszczerbku na zdrowiu, a uszkodzenie powłok skóry twarzy z cechami szpecącymi 7% trwałego uszczerbku, co stanowi łącznie 27%. Doznane przez powódkę uszkodzenia nerwów czaszkowych oraz zmiany bliznowate i zniekształcające twarz mają charakter utrwalony.

(**dowód:** opinia biegłego neurologa A. S. (2) k. 161-163)

Wskutek zaistniałego wypadku z dnia (...)pogorszeniu uległo także widzenie w lewym oku powódki, a która do daty wypadku nie miała żadnego problemu ze wzrokiem. Aktualnie natomiast wymieniona musi nosić okulary korekcyjne oraz pozostawać pod stałą opieką lekarza okulisty. Doskwiera jej przede wszystkim podwójne widzenie podczas patrzenia ku górze i ku dołowi. Powódka w związku z odczuwanymi dolegliwościami narządu wzroku odbywała wizyty w (...)w S.w dniu (...)oraz w (...)w I.w dniu (...) Gałka oczna oka lewego powódki osadzona jest głębiej niż prawego, wymieniona odczuwa także ograniczenie ruchomości lewej gałki ocznej ku górze i ku dołowi. Ponadto stwierdzono u niej asymetrię szpary powiekowej, ograniczenie ruchomości gałki ocznej lewej, blizny pourazowe powieki dolnej i górnej oka lewego oraz pourazowy astygmatyzm oka lewego.

Trwały uszczerbek na zdrowiu powódki związany dwojeniem podczas patrzenia ku górze i ku dołowi ustalony został 5%, natomiast uszczerbek spowodowany bliznami powieki dolnej oraz asymetrią szpary powiekowej ustalony został 10%. Łącznie całkowity uszczerbek na zdrowiu z tytułu narządu wzroku wynosi zatem 15%. Stan miejscowy oka lewego nie rokuje poprawy.

(dowód: dokumentacja lekarska k. 88-93, 135, 136, opinia sądowno-okulistyczna biegłego W. K. k. 171-173)

Na wniosek A. C. pozwane towarzystwo ubezpieczeniowe decyzją z dnia (...) przyznało jej kwotę 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznane wskutek wypadku z dnia (...) obrażenia ciała oraz związane z tym cierpienia fizyczne i psychiczne. W wyniku uzupełnienia przez powódkę wniosku o wypłatę odszkodowania i zadośćuczynienia, pozwany decyzją z dnia (...) przyznał wymienionej dalszą kwotę zadośćuczynienia w wysokości 5000 zł oraz zaliczkę na poczet odszkodowania w tej samej wysokości, odmawiając przyznania wyższej kwoty.

(**bezsporne**, akta postępowania szkodowego nr OS/45/13, (...)D./12)

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo, co do zasady zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie poza sporem pozostawała kwestia odpowiedzialności pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W.za skutki zdarzenia komunikacyjnego z dnia (...), w następstwie którego powódka A. C. doznała obrażeń ciała, skutkujących wystąpieniem u niej trwałego uszczerbku na zdrowiu, a której to odpowiedzialności pozwany zasadniczo nie kwestionował, przyznając, iż pojazd, którym poruszał się sprawca wypadku komunikacyjnego ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w jego towarzystwie ubezpieczeniowym. Pozwany nie zaprzeczał także, że w następstwie przeprowadzonego przez niego postępowania szkodowego (likwidacyjnego) przyznał do tej pory powódce kwotę 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną przez nią w następstwie zdarzenia krzywdę.

Bezspornym w sprawie było także to, iż sprawcą opisanego wyżej wypadku komunikacyjnego uznany został A. S. (1), kierujący samochodem osobowym ubezpieczonym w zakresie odpowiedzialności cywilnej OC w towarzystwie ubezpieczeniowym pozwanego, a co potwierdza z kolei prawomocny wyrok karny Sądu Rejonowego w (...), wydany w sprawie (...), który to wyrok w myśl przepisów art. 11 kpc wiąże sąd cywilny w niniejszej sprawie.

Poza sporem pozostawał również fakt, iż powódka doznała obrażeń ciała w następstwie wskazanego wypadku komunikacyjnego, a w konsekwencji tego fakt, że pomiędzy tym wypadkiem, a doznanymi przez nią obrażeniami ciała i będącą ich następstwem krzywdą istnieje związek przyczynowo-skutkowy (art. 361 kc). Strony sporu, z uwagi na rozbieżności, jakie pojawiły się w opiniach biegłych co do ustalenia procentowego uszczerbku na zdrowiu powódki z tytułu oszpecenia jej twarzy bliznami, zgodnie przyjęły również, iż uszczerbek na zdrowiu powódki spowodowany bliznami twarzoczaszki kształtować się będzie na poziomie 10%. (k. 228, 234)

Zdaniem Sądu odpowiedzialność pozwanego w przedmiotowej sprawie wynika wprost z przepisów art. 13 ust. 1 i 2 w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polski Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 392 tj. ze zm.).

Kwestią sporną, a przez to wymagającą wyjaśnienia pozostało zatem to, jakich dokładnie obrażeń ciała doznała powódka w następstwie wypadku z dnia (...), jak ustalony został procentowo, wynikający bezpośrednio z tych obrażeń trwały uszczerbek na zdrowiu powódki, a w konsekwencji tego, w jakiej wysokości zadośćuczynienie powinno zostać wypłacone przez pozwanego na jej rzecz, w tym czy wypłacona dotąd przez ubezpieczyciela do rąk powódki kwota 15.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę jest wystarczająca (odpowiednia) i czyni zadość doznanej przez powódkę krzywdzie, czy też powinna ona zostać powiększona o kwotę żadaną obecnie pozwem, ewentualnie o kwotę niższą.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 czerwca 1996 r. w sprawie II UKN 681/98 przy ocenie wysokości zadośćuczynienia za doznaną krzywdę należy uwzględnić przede wszystkim nasilenie cierpień, długotrwałość choroby, rozmiar kalectwa, trwałość następstw zdarzenia oraz konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w życiu osobistym i społecznym.

Przekładając treść powyższego orzeczenia na grunt sprawy, Sąd rozstrzygając kwestię zadośćuczynienia na rzecz A. C. miał przede wszystkim na uwadze przepisy art. 445 kc i uwzględnił takie okoliczności jak doznany na przez powódkę trwały uszczerbek na zdrowiu – określony łącznie przez powołanych do sprawy biegłych sądowych i ustalony częściowo przez strony sporu na około 50% (10% z tytułu oszpecenia spowodowanego bliznami, 5% z tytułu złamania szczęki, aktualnie bez zaburzeń czynności stawu skroniowo-żuchwowego, 20% z tytułu uszkodzenia nerwów trójdzielnego i okoruchowego, 15% z tytułu uszkodzenia narządu wzroku), przebieg procesu jej leczenia i rehabilitacji, jego długotrwałość, stopień skomplikowania i realnie odczuwane przez powódkę ból i cierpienie, zarówno fizyczne, jak i psychiczne, a także rokowania, co do odzyskania przez powódkę pełnej sprawności i wyglądu sprzed daty wypadku.

Zauważyć należy, iż doznane przez powódkę A. C. podczas wypadku obrażenia ciała, w tym obrażenia twarzy, a zwłaszcza lewego oczodołu z przemieszczeniem się odłamów kostnych w obręb zatoki szczękowej lewej były rozległe i skutkowały koniecznością wykonania u powódki bezpośrednio po wypadku szycia skóry powiek lewego oka, lewego policzka oraz czoła i usunięcia z ran fragmentów szkła i tapicerki, a następnie przeprowadzenia u wymienionej na kilka tygodni po wypadku zabiegu operacyjnego, w znieczuleniu ogólnym, polegającego na rekonstrukcji oczodołu, poprzez wstawienie tytanowego implantu i wykonani dekompresji struktur oczodołu. Dla powódki było to niewątpliwie bardzo trudne, traumatyczne wręcz zdarzenie, a którego konsekwencją był jej dwukrotny, kilkudniowy pobyt w szpitalu oraz odczuwany ból i cierpienie, które towarzyszyły jej przez okres wielu tygodni, zwłaszcza w pierwszym okresie powypadkowym, a następnie w okresie pooperacyjnym. Jak zgodnie stwierdzili biegli z zakresu chirurgii stomatologicznej i neurologii doznane przez powódkę obrażenia ciała oraz proces jej leczenia zwłaszcza operacyjnego, powodowały dolegliwości bólowe o znacznym natężeniu i uciążliwości w codziennym funkcjonowaniu, utrzymując się przez okres wielu tygodni. Powyższą okoliczność potwierdziła również przesłuchana w charakterze świadka siostra powódki – M. C. wskazując, iż powódka przez wiele tygodni po wypadku, z powodu odczuwanego bólu, właściwie nie wstawała z łóżka, miała problem z jedzeniem i z wykonywaniem czynności samoobsługowych, wymagając w tym zakresie pomocy ze strony innych osób, zwłaszcza w przygotowywaniu specjalnych, rozdrobnionych posiłków i utrzymywaniu codziennej higieny. Sąd podzielił w całości zeznania wymienionego świadka, uznając je za wiarygodne i korespondujące w pełni z pozostałymi zgromadzonymi w sprawie dowodami.

Pomimo przeprowadzonego zabiegu operacyjnego, leczenia neurologicznego, okulistycznego i rehabilitacji, powódka do chwili obecnej nie odzyskała stanu zdrowia i wyglądu sprzed daty wypadku z dnia (...), a doznane przez nią obrażenia ciała mają charakter utrwalony i nie rokują poprawy. Wymieniona posiada po pierwsze liczne, zagojone, drobne blizny pourazowe w okolicy lewego policzka, brody i szyi oraz szpecącą bliznę w okolicy lewego oczodołu z zaciągnięciem skóry, a okolica dolnej krawędzi jej lewego oczodołu jest zniekształcona. Lewy policzek powódki jest drętwy, przy czym drętwieniu uległa także lewa połowa jej nosa oraz wargi górnej. Doznany przez powódkę uraz twarzy, wymagający przeprowadzenia leczenia operacyjnego, doprowadził również do uszkodzenia u niej nerwów czaszkowych – II, III i V po stronie lewej, w tym częściowo nerwu okoruchowego. Wskutek wypadku pogorszeniu uległo także widzenie w lewym oku powódki, która aktualnie musi nosić okulary korekcyjne i pozostawać pod stałą opieką lekarza okulisty, a co nie miało miejsca w okresie poprzedzającym wypadek. Powódka odczuwa także двоjenie podczas patrzenia ku górze i ku dołowi oraz ograniczenie ruchomości lewej gałki ocznej ku górze i ku dołowi. Stwierdzono u niej również astygmatyzm pourazowy lewego oka, liczne blizny powieki górnej i dolnej lewego oka, gdzie gałka oczna dodatkowo osadzona jest głębiej niż oka prawego, a także tzw. asymetrię szpary powiekowej.

Jak zgodnie stwierdzili biegli z zakresu chirurgii stomatologicznej, neurologii i okulistyki doznane przez powódkę obrażenia ciała mają charakter utrwalony, a stan jej zdrowia nie rokuje poprawy. Doznane przez powódkę uszkodzenia nerwów czaszkowych oraz zmiany bliznowate i zniekształcające twarz mają charakter utrwalony. Również stan miejscowy oka lewego nie rokuje poprawy. Poza tym powódka do chwili obecnej zgłasza dolegliwości bólowe lewej

zatoki szczękowej, które nasilają się zwłaszcza przy zmianie warunków atmosferycznych i skutkują koniecznością częstego przyjmowania leków przeciwbólowych.

Sąd podzielił w całości wnioski wypływające z opinii powołanych do sprawy biegłych, uznając, iż przedmiotowe opinie sporządzone zostały w sposób rzetelny i zgodny z zasadami wiedzy fachowej, szczegółowo odpowiadając na postawione im pytania.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej okoliczności stwierdzić należy, że powódka A. C. bardzo odczuła i nadal odczuwa skutki wypadku komunikacyjnego z dnia (...), a które wywołały u niej szereg cierpień i dolegliwości nie tylko fizycznych, ale również psychicznych, zwłaszcza przy uwzględnieniu młodego wieku powódki, która wkracza dopiero w dorosłe życie. Przede wszystkim do chwili obecnej powódka nie może pogodzić się ze swoim wyglądem i w związku z tym zaakceptować faktu zniekształcenia rysów swojej twarzy i oszpecających ją blizn. Szczególnie traumatyczne, a wręcz szokujące było dla powódki pierwsze ujrzenie się w lustrze, bezpośrednio po wypadku, gdzie nie poznała ona właściwie swojej twarzy. Stała się z tego powodu apatyczna, wycofana, a nawet przestraszona. Uszkodzenia ciała powódki są dla niej szczególnie dolegliwe w życiu codziennym, mając zwłaszcza na uwadze ich umiejscowienie i charakter – w okolicach twarzy, a czego nie da się przecież w żaden sposób ukryć przed otoczeniem. Nie można przy tym zdaniem Sądu wykluczyć, iż wypadek komunikacyjny, w którym uczestniczyła powódka i jego odczuwalne do dziś skutki odbiją się na całym życiu powódki. Powódka A. C. jest bowiem jeszcze bardzo młodą kobietą, a doznane przez nią w następstwie wypadku obrażenia ciała, w tym złamanie kości oczodołu, wymagające repozycji i wstawienia płytki tytanowej, doprowadziły do zniekształcenia rysów jej twarzy i oszpecenia, co z kolei odbija się na poczuciu jej własnej wartości, wynikającym z braku akceptacji obecnego wyglądu i zawstydzenia z powodu oszpecenia, a także poczucia skrzywdzenia przez los. Poza tym powódka do chwili obecnej doskonale pamięta przebieg całego zdarzenia, które pozostawiło trwałe ślady w jej psychice. Związany z tym jest również odczuwany przez nią do chwili obecnej lęk przed podróżowaniem, co z kolei powoduje utrudnienia w jej codziennym funkcjonowaniu społecznym i zawodowym. Powódka na wiele miesięcy musiała również zrezygnować z edukacji oraz egzaminu na prawo jazdy, a także odłożyć planowany wyjazd za granicę.

W tym stanie rzeczy uznać należy, iż wypłacona dotychczas przez pozwanego ubezpieczyciela na rzecz powódki kwota 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia nie rekompensuje w pełni doznanej przez nią w następstwie wypadku krzywdy, a w związku z tym nie jest kwotą odpowiednią, o jakiej mowa w art. 445 kc.

Suma "odpowiednia" w rozumieniu art. 445 kc nie oznacza przy tym sumy dowolnej, określonej wyłącznie według uznania sądu, gdyż jej prawidłowe ustalenie wymaga uwzględnienia wszystkich okoliczności, mogących mieć w danym przypadku znaczenie. Zadośćuczynienie powinno mieć charakter kompensacyjny, a więc przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość i być tak ukształtowane, by stanowić "ekwiwalent wycierpianego bólu". Z drugiej strony istnieje potrzeba utrzymania wysokości zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, co nie może podważać kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia. (wyrok SA w Poznaniu I ACa 77613)

Mając na uwadze wszystkie przedstawione wyżej okoliczności sprawy Sąd zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki A. C. kwotę 125.000 zł (sto dwadzieścia pięć tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia (...) do dnia zapłaty, o czym orzeczono w punkcie I wyroku. W ocenie Sądu taka właśnie kwota, obok przyznanych wcześniej powódce od ubezpieczyciela 15.000 zł, jest kwotą adekwatną do doznanej przez A. C. krzywdy, w pełni zrekompensuje przy tym odczuwany przez nią ból i cierpienie oraz dolegliwości fizyczne i psychiczne, nie przekraczając przy tym granic kwoty odpowiedniej. Przy ustaleniu wysokości tej kwoty, Sąd miał przede wszystkim na uwadze rozmiar doznanego przez powódkę trwałego uszczerbku na zdrowiu. Zwłaszcza, iż objawił się on trwałym oszpeceniem powódki, co jest szczególnie dolegliwe, biorąc pod uwagę, iż jest ona młodą kobietą. Okoliczność ta wywiera także znaczny, negatywny wpływ na psychikę powódki, powodując problemy z samoakceptacją i zrozumiałe obawy, co do przyszłości uczuciowej i zawodowej. Nie ulega także wątpliwości, iż nawet przy najbardziej obiektywnym ujęciu, blizny i zniekształcenia twarzy w pewien sposób stygmatyzują swego posiadacza w społeczeństwie, utrudniając mu życie towarzyskie i zawieranie znajomości. Nie ulega także wątpliwości, iż mają swoje konsekwencje także w życiu

publicznym takiej osoby, jak chociażby obowiązek powoływania blizny i zniekształceń, jako „znaków szczególnych” przy wnioskach o wydanie dokumentów tożsamości.

O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, na podstawie art. 359 § 1 i 2 kc oraz art. 481 § 1 i 2 kc, mając na uwadze fakt, iż pozwany ubezpieczyciel w dniu (...) częściowo spełnił świadczenie na rzecz powódki, przyznając jej na skutek wniesionego odwołania dodatkowo kwotę 5.000 zł, obok wcześniej przyznanej kwoty 10.000 zł, odmawiając natomiast wypłaty zadośćuczynienia w wyższej kwocie. Sąd stoi przy tym na stanowisku, że momentem, od którego należą się odsetki za opóźnienie w wypłacie zadośćuczynienia jest chwila wezwania dłużnika do jego zapłaty wraz ze skonkretyzowaniem żądanej kwoty. (wyrok SA w Białymstoku w sprawie I ACa 600/14)

W punkcie II wyroku, Sąd na podstawie art. 189 kpc oraz art. 442¹ kc a contrario, oddalił powództwo w pozostałym zakresie, uznając, iż na tym etapie jest ono bezzasadne. W ocenie Sądu, zebrany w sprawie materiał dowodowy, w tym opinie biegłych z zakresu stomatologii, okulistyki i neurologii, nie wskazują na to, aby skutki wypadku komunikacyjnego, jakiemu uległa powódka w dniu (...), mogły się ujawniać również w przyszłości. Poza tym, Sąd wydając rozstrzygnięcie w tym zakresie, miał również na uwadze aktualnie obowiązujące regulacje prawne, w tym art. 442¹ § 1 i 3 kc, uchylający zagrożenie dla ewentualnych interesów pokrzywdzonego, a to w odniesieniu do dziesięcioletniego terminu przedawnienia roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym. W związku z tym powódka, w razie konieczności, nie będzie pozbawiona możliwości dochodzenia dalszych roszczeń od pozwanego.

W punkcie III wyroku Sąd na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. z art. 102 kpc oraz na podstawie § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r., w sprawie opłat za czynności adwokacie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461), zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz powódki kwotę 6617 zł, tytułem zwrotu poniesionych przez nią kosztów procesu, a na którą to kwotę składają się: wniesiona przez powódkę opłata od pozwu w wysokości 3000 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3600 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

W punkcie IV wyroku, Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r., poza (...)) oraz art. 98 § 1 kpc, nakazał ściągnąć od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Olsztynie kwotę 4574,20 zł, tytułem poniesionych przez Skarb Państwa wydatków (wynagrodzeń za opinie biegłych – akta sprawy k. 176, 177, 178) oraz pozostałej opłaty od pozwu w kwocie 3250 zł, od uiszczenia których powódka została zwolniona.